

Dysleksja rozwojowa- jak sobie z nią radzić?

Dysleksja to zaburzenie manifestujące się trudnościami w nauce czytania i pisania przy stosowaniu standardowych metod nauczania i inteligencji na poziomie co najmniej przeciętnym oraz sprzyjających warunkach społeczno-kulturowych. (według Światowej Federacji Neurologów)

Objawy trudności w nauce:

W pisaniu

- trudności z utrzymaniem pisma w liniaturze zeszytu
- trudności w przepisywaniu
- trudności w pisaniu ze słuchu
- mylenie liter **b-p, d-b, d-g, u-n, m-w, n-w** (inwersja statyczna) **s-z, dz-c, sz-s, o-a, l-l, ę-e**
- trudności w pisaniu wyrazów ze zmiękczeniami, dwuznakami, głoskami tracącymi dźwięczność
- nieróżnicowanie **ę-en-e, ą-om**
- opuszczanie drobnych elementów liter, gubienie liter, opuszczanie końcówek i części wyrazów
- opuszczanie litery **y**
- przestawianie liter w wyrazach (inwersja dynamiczna)
- przestawianie szyku dyktowanych wyrazów
- błędy ortograficzne wynikające ze słabszej pamięci wzrokowej
- zniekształcanie graficznej strony pisma
- wolne tempo pisania
- niewłaściwe stosowanie małych i wielkich liter
- trudności w różnicowaniu wyrazów podobnie brzmiących (np. bułka – półka)
- złe rozmieszczenie pracy pisemnej w przestrzeni
- brak lub niewłaściwe stosowanie interpunkcji

W czytaniu

- wolne tempo, niepewne, „wymęczone”
- błędy w czytaniu: zamiana liter, opuszczanie liter, zamiana brzmienia, nieprawidłowe odczytywanie całych wyrazów
- trudności we właściwej intonacji czytanej treści – zbyt duża koncentracja na technice obniża rozumienie czytanej treści
- rozpoznawanie napisów po cechach przypadkowych – zgadywanie
- opuszczanie linii lub odczytywanie jej ponownie, gubienie miejsca czytania
- opuszczanie całego wiersza
- zmiana kolejności liter i wyrazów
- przestawianie liter w wyrazie, co zmienia jego sens
- niechęć do czytania, zwłaszcza głośnego
- trudności w dzieleniu dłuższych wyrazów na sylaby i syntezy sylab
- trudności w wyszukaniu najistotniejszej myśli w tekście
- tzw. hiperleksja: czytanie płynne, w dobrym tempie, bezbłędne, jednak bez rozumienia treści

Trudności występujące w nauce innych przedmiotów

- trudności w rysowaniu jako czynności – trudności w rozplanowaniu rysunku, zbyt silny lub zbyt słaby nacisk ołówka, zmiany kierunku w rysunkach (błędny kierunek odwzorowywania)

- trudności w nauce języków obcych, które cechuje znaczna rozbieżność między wymową a pisownią wyrazów – objawy takie jak w języku polskim
- trudności w uczeniu się pamięciowym – tabliczka mnożenia, nauka wierszy, ciągi słowne
- trudności w nauce geografii – utrudnione czytanie mapy, niewłaściwa orientacja w stronach świata
- trudności w nauce geometrii – zmiany kierunku w rysunkach geometrycznych, zakłócenia orientacji i wyobraźni przestrzennej, trudności w rozumieniu pojęć geometrycznych (utrudnione przyswajanie werbalne)
- trudności występujące na lekcjach wychowania fizycznego – błędne rozumienie instrukcji ćwiczeń spowodowane słabą orientacją w schemacie ciała i przestrzeni, obniżona sprawność ruchowa
- nierównomierna koncentracja uwagi, wolne tempo pracy

Jak pomóc dziecku z dysleksją?

- **Wsparcie rodziców i systematyczna praca z dzieckiem**

Otrzymanie opinii poradni psychologiczno–pedagogicznej na temat specyficznych trudności w uczeniu się jest pierwszym i nie ostatnim krokiem na drodze do ich pokonania. Stwierdzenie dysleksji wiąże się z tym, że zarówno dziecko, jak i jego rodzice będą musieli podjąć konkretne działania oraz włożyć dużo pracy w to, aby osiągnąć sukces edukacyjny na miarę własnych możliwości.

- **Współpraca między rodzicami, nauczycielami i uczniem**

Rodzice dziecka z dysleksją powinni **okazywać mu zrozumienie i akceptację. Nie wolno zwalniać dziecka z wymagań oraz obowiązku codziennego usprawniania zaburzonych funkcji.** Dziecko powinno regularnie uczestniczyć w zajęciach korekcyjno-kompensacyjnych oraz systematycznie wykonywać ćwiczenia w domu. Nie wolno z nich rezygnować nawet wtedy, gdy nastąpi wyraźna poprawa.

- **Odpowiednie warunki do pracy**

Starajmy się pracować z dzieckiem zawsze o podobnej porze dnia oraz w tym samym miejscu (najlepiej przy odpowiednio oświetlonym i uprzątniętym biurku). Dopilnujmy, aby w pomieszczeniu do nauki panowała cisza i spokój. Pozwólmy dziecku samodzielnie decydować, od których zadań (łatwiejszych czy trudniejszych) chce zacząć odrabianie lekcji.

- **Odpoczynek**

Dzieci z dysleksją poświęcają przeważnie więcej czasu na naukę niż ich rówieśnicy. Aby ćwiczenia i terapia przyniosły pozytywne efekty, **dziecko nie powinno być przemęczone.** Zadbajmy również o odpowiednią ilość przyjemności i zabawy w czasie wolnym.

- **Motywacja do pracy**

Dziecko musi rozumieć, z czego wynikają jego trudności oraz czemu służy i jakie efekty powinna przynieść terapia. Rozmawiaj z dzieckiem na temat dysleksji, ponieważ problemy w szkole działają na nie demotywująco.

- **Pochwały**

Chwalmy dziecko nawet za najmniejsze sukcesy, koncentruj się na jego postępach, a nie na trudnościach, podkreślaj mocne strony i nigdy nie karz za niepowodzenia. Wasza postawa akceptacji i życzliwości wzmacnia jego samoocenę i wiarę we własne możliwości.

- **Hobby i zainteresowania**

Zapewnijmy dziecku możliwość realizacji własnych pasji i zainteresowań. **Zachęcajmy do udziału w zajęciach dodatkowych**, niekoniecznie związanych z typową nauką szkolną, np. w zajęciach sportowych, muzycznych, plastycznych lub w harcerstwie.

- **Nauka**

Pracując z dzieckiem nad doskonaleniem umiejętności uczenia się, czytania i pisanie, **korzystaj z wielu kanałów zmysłowych** – stosuj metody wzrokowe, słuchowe i ruchowe. Towarzyszymy dziecku podczas odrabiania lekcji, starajmy się łączyć naukę z zabawą oraz zachęcajmy do czytania dla przyjemności.

Dysleksja rozwojowa nie znika samoistnie oraz nie da się jej zapobiegać, ale można w znacznym stopniu złagodzić jej objawy i konsekwencje. Systematyczna praca, fachowa pomoc nauczycieli oraz wsparcie ze strony rodziców to jedyne skuteczne sposoby gwarantujące przezwyciężenie trudności, wynikających z zaburzeń dyslektycznych.

Źródła:

- Bogdanowicz M., Czabaj R.: Jestem rodzicem dziecka z dysleksją. Najważniejsze informacje i wskazówki do pracy, Gdynia 2007,